

Nr 154.

Godkänd av första kammaren den 16 april 1920.

Godkänd av andra kammaren den 16 april 1920.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 59 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 och till lag med vissa bestämmelser i fråga om granskning och justering av under år 1919 upprättad vägfyrktalslängd jämte en i ämnet väckt motion.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 40.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 20 februari 1920 avlåten proposition, nr 116, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll, jämlikt § 87 regeringsformen föreslagit riksdagen antaga vid propositionen fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 59 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 och till lag med vissa bestämmelser i fråga om granskning och justering av under år 1919 upprättad vägfyrktalslängd.

Förslagen äro av följande lydelse:

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 14 saml. Nr 154—158.

»Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 59 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891.

Härigenom förordnas, att 59 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vägs-katten — — — bortfaller.

Vägfyrktalslängd i enlighet — — — av vägstämmoprotokollet. Vägfyrktalslängden skall senast den 1 december insändas till kommunalstämmans ordförande, varefter längden skall framläggas till granskning och företagas till justering av de väghållningsskyldiga å kommunalstämma i enahanda ordning, som är föreskriven i fråga om granskning och justering av kommunens debiterings- och uppbördslängd. Den justerade vägfyrktalslängden skall förvaras av kommunalstämmans ordförande och vid behov tillställas vägstyrelsen, som omedelbart efter begärandet skall återställa längden till bemälda ordförande.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling.»

»Förslag

till

Lag

med vissa bestämmelser i fråga om granskning och justering av under år 1919 upprättad vägfyrktalslängd.

1 §.

Har under år 1919 upprättad vägfyrktalslängd undergått granskning och justering inom tid och i den ordning, som föreskrives beträffande kommuns debiterings- och uppbördslängd, skall längden lända

till efterrättelse såsom vederbörligen justerad. Har granskning och justering på sätt nyss sagts skett först efter ingången av år 1920 men före denna lags ikraftträdande, vare det ock gällande.

2 §.

Har under år 1919 upprättad vägfyrektalslängd vid denna lags ikraftträdande icke undergått granskning och justering på sätt i 1 § sägs, skall kommunalstämmans ordförande ofördröjligen föranstalta om längdens framläggande till granskning i den beträffande granskning av kommuns debiterings- och uppbördslängd föreskrivna ordning, och skola de väghållningsskyldiga, så snart ske kan efter utgången av den tid, varunder längden sålunda skall hållas vederbörande tillgänglig, företaga längden till justering å kommunalstämma.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling.»

I detta sammanhang har riksdagen även till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion, vari föreslagits, att sista punkten av Eders Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse av 59 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»Den justerade vägfyrektalslängden skall, sedan kommunalstämmans ordförande därav tagit för kommunalstämmans behov bestyrkt avskrift, tillställas vägstyrelsen.»

De av Eders Kungl. Maj:t genom förevarande proposition framlagda lagförslagen hava föränletts av vissa vid antagandet av de nya bestämmelserna angående den kommunala rösträtten i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet gjorda ändringar.

Den i ämnet väckta motionen riktar sig mot den föreslagna bestämmelsen, att den vederbörligen justerade vägfyrektalslängden skall förvaras av kommunalstämmans ordförande för att vid behov tillställas vägstyrelsen, som omedelbart efter begagnandet skall återställa längden till bemälda ordförande.

Så länge den kommunala röstlängden upptog alla de kommun medlemmar, som finnas intagna i vägfyrektalslängden, innebar det i 59 §

väglagen nu föreskrivna förfarandet med vägfyrktalens införande i den kommunala röstlängden, att sålunda med minsta omgång och besvär erhöles röstlängd såväl för de tillfällen, då kommunens väghållnings-skyldiga hava att sammanträda på kommunalstämma för val av ombud å vägstämman, som ock för väghållningsdistriktets allmänna vägstämmor.

Enligt de nya bestämmelserna angående den kommunala rösträtten tillkommer sådan rösträtt allenast dem, som äro inom kommunen mantalsskrivna, i följd varav åtskilliga av de i vägfyrktalslängden upptagna kommunmedlemmarna icke återfinnas i den kommunala röstlängden. Införandet i densamma av vägfyrktalen kan alltså icke numera leda till vinnande av det avsedda resultatet. Det kunde då, såsom föredragande departementschefen även framhållit, synas ligga närmast till hands att utbyta denna föreskrift mot bestämmelse, att, innan den vederbörligen justerade vägfyrktalslängden tillställdes vägstyrelsen, genom kommunalnämndens föranstaltande avskrift därav skulle tagas att tjäna såsom röstlängd för kommunens väghållningsskyldiga å kommunalstämma eller eventuellt mot föreskrift om vägfyrktalslängdens upprättande i två exemplar. Till den förra av dessa utvägar ansluter sig i huvudsak den i ämnet väckta motionen. Med hänsyn till de rätt betydande kostnader, som skulle bliva förbundna med vägfyrktalslängdernas avskrivande eller upprättande i två exemplar, har departementschefen emellertid ansett det böra tagas under överbäggande, huruvida icke vägfyrktalslängden lämpligen kunde, efter det granskning och justering vederbörligen ägt rum, kvarbliva i förvar hos kommunalstämmoordföranden och av honom vid behov tillhandahållas vägstyrelsen, och var departementschefen av den uppfattningen, att några betänkligheter av allvarligare art icke mötte mot en sådan anordning.

För egen del har riksdagen, i likhet med motionären, funnit så stora praktiska olägenheter vara förbundna med den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anordningen, att riksdagen icke ansett sig kunna godkänna densamma. I valet mellan de två övriga av departementschefen på sätt ovan nämnts antydda vägar har riksdagen funnit sig böra ansluta sig till den i motionen upptagna, enär det avsedda resultatet enligt riksdagens förmenande på denna väg torde vinnas med minsta möjliga kostnader.

Då riksdagen vid granskningen av lagförslagets innehåll i övrigt och deras avfattning icke funnit anledning till någon invändning, har riksdagen

A) i anledning av förevarande proposition och den i ämnet väckta motionen för sin del antagit följande lag om ändrad lydelse av 59 § i

lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet:

Häri genom förordnas, att 59 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vägskatten — — — bortfaller.

Vägfyrktalslängd i enlighet — — — av vägstämmoprotokollet. Vägfyrktalslängden skall senast den 1 december insändas till kommunalstämmans ordförande, varefter längden skall framläggas till granskning och företagas till justering av de väghållningsskyldiga å kommunalstämma i enahanda ordning, som är föreskriven i fråga om granskning och justering av kommunens debiterings- och uppbördslängd. Den justerade vägfyrktalslängden skall, sedan kommunalstämmans ordförande av densamma tagit bestyrkt avskrift, tillställas vägstyrelsen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

B) i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag antagit följande lag med vissa bestämmelser i fråga om granskning och justering av under år 1919 upprättad vägfyrktalslängd:

1 §.

Har under år 1919 upprättad vägfyrktalslängd undergått granskning och justering inom tid och i den ordning, som föreskrives beträffande kommuns debiterings- och uppbördslängd, skall längden lända till efter rättelse såsom vederbörligen justerad. Har granskning och justering på sätt nyss sagts skett först efter ingången av år 1920 men före denna lags ikraftträdande, vare det ock gällande.

2 §.

Har under år 1919 upprättad vägfyrktalslängd vid denna lags ikraftträdande icke undergått granskning och justering på sätt i 1 § sägs, skall kommunalstämmans ordförande ofördröjligen föranstalta om längdens framläggande till granskning i den beträffande granskning av kommuns debiterings- och uppbördslängd föreskrivna ordning, och skola

de väghållningsskyldiga, så snart ske kan efter utgången av den tid, varunder längden sålunda skall hållas vederbörande tillgänglig, företaga längden till justering å kommunalstämma.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Stockholm den 16 april 1920.

Med undersätlig vördnad.
